

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700
FAX: +382 (0)20 406-702
E-MAIL: ekip@ekip.me
www.ekip.me

Broj: 0402-6908/42-2012

Podgorica, 25.12.2014. godine

Na osnovu člana 8 stav 1 tačka 16, člana 9 stav 3, člana 57 stav 1 i člana 58 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 50/08, 70/09, 49/10 i 32/11), Pravilnika o metodologiji proračuna neto troška pružanja i visini i načinu plaćanja naknade za finansiranje Univerzalnog servisa („Sl. list CG“ br. 35/10), člana 196 i člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“, br. 60/03 i „Sl. list CG“, br. 32/11) u ponovnom postupku po Rješenju Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije (u daljem tekstu Ministarstvo), UP II br. 052-01-15/16-13 Podgorica, od 20.11.2014. godine, u predmetu određivanja naknade neto troška i visine doprinosa prema odabranom operatoru Univerzalnog imenika i Univerzalne službe informacija Teleinfo.me d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu Teleinfo.me), Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore 25.12.2014. godine donio je

RJEŠENJE

1. Odobravaju se, Teleinfo.me, računovodstveni iskazi i informacije koje su služile za obračun neto troškova obezbjeđivanja usluge pružanja Univerzalne službe informacija za 2011. godinu, u dijelu koji se odnosi na neto trošak u iznosu od **165.257,00 €**.
2. Odbija se zahtjev Teleinfo.me za odobravanje naknade neto troška u dijelu koji iznosi **256.907,41 €**.
3. Utvrđuje se ukupan iznos odobrenih neto troškova Univerzalnog servisa za pružanje Univerzalne službe informacija iz tačke 1 ovog rješenja, u iznosu od **165.257,00 €**, na obveznike naknade neto troška, kako slijedi:

▪ Crnogorski Telekom A.D. Podgorica	.....	74.996,46 €
▪ Telenor d.o.o. Podgorica	.....	51.332,67 €
▪ Mtel d.o.o. Podgorica	.....	27.851,15 €
▪ Broadband Montenegro A.D. Podgorica	.....	2.727,80 €
▪ Radio-difuzni centar d.o.o. Podgorica	.....	3.129,68 €
▪ M-kabl d.o.o. Podgorica	.....	977,70 €
▪ Cabling d.o.o. Budva	.....	899,33 €
▪ Elta Mont d.o.o. Nikšić	.....	109,58 €

▪ Pošta Crne Gore d.o.o. Podgorica	.....	127,74 €
▪ MNNews d.o.o. Podgorica	.....	300,25 €
▪ Total tv Montenegro d.o.o. Podgorica	.....	2.503,94 €
▪ FiberNet d.o.o. Podgorica	.....	79,82 €
▪ Ipmont d.o.o. Podgorica	.....	220,90 €

4. Operatori obveznici naknade neto troška pružanja Univerzalnog servisa iz tačke 3 ovog rješenja su ispunili obaveze definisane istom.

5. Žalba na ovo rješenje ne odlaže njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Rješenjem Ministarstva UP II br. 052-01-15/16-13 od 20.11.2014. godine poništeno je rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) br. 0402-6908/36-2012 od 29.07.2014. godine i obavezana je Agencija da u ponovnom postupku postupi u skladu sa naznakama iz istog.

Ministarstvo je ukidnom rješenju konstatovalo sljedeće nepravilnosti koje su bile razlog za poništenje rješenja:

Ne postupanje po Presudi Upravnog suda Crne Gore U.br. 2738/13 od 30.05.2014. godine, što je shodno ocjeni Ministarstva, kao drugostepenog organa, suprotno članu članu 57 Zakona o upravnom sporu.

Član 57 Zakona o upravnom sporu glasi: „Kada sud poništi akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donešen. Ako po prirodi stvari koja je bila predmet spora treba, umjesto poništenog akta, donijeti drugi, nadležni organ je dužan da ga donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Nadležni organ je pri tom vezan pravnim shvatanjem suda, kao i primjedbama suda u pogledu postupka“.

Presudom Upravnog suda U broj 2738/13 od 30.05.2014 godine su iskazane sljedeće primjedbe u pogledu postupka:

Sud je našao da je tuženi, kao i prvostepeni organ, počinio bitnu povredu pravila postupka iz člana 226 stav 2 tačka 7 u vezi sa članom 203 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, jer iz razloga datih u obrazloženju ne proizilazi pravilnost odluke date u dispozitivu.

Sud je takođe u Presudi istakao da tuženo Ministarstvo nije dostavilo kompletne spise predmeta (nedostajao je izvještaj „Eurorev d.o.o. na kojem se temelji osporeno rješenje Ministarstva i prvostepeno rješenje Agencije), odgovor na tužbu, niti se odazvalao pozivu za javnu raspravu, što je u suprotnosti sa članom 27 stav 3 ZUS-a, kojom je predviđena obaveza tuženog da sudu dostavi sve spise predmeta koji se odnose na predmet, **pa je sud bio onemogućen da izvrši potpunu kontrolu zakonitosti rješenja, sa stanovišta činjeničnog utvrđenja i opravdanosti neodobranja tužiocu neto troška u spornom iznosu.**

Sud je dalje istakao, da je nejasna i neprihvatljiva ocjena Ministarstva da nijesu od uticaja navodi

tužioca da Agencija, kao prvostepeni organ nije mogla vršiti naknadnu procjenu softvera i njegovog održavanja, iz razloga što je njegova žalba na zaključak Agencije od 17.07.2012 godine, o angažovanju vještaka, odbijena.

Sud je na kraju istakao da nijesu dati razlozi za primjenu člana 57 stav 2 i 7 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Osim ovih primjedbi, Ministarstvo je u ukidnom rješenju nevelo, da se iz obrazloženja rješenja provostepenog organa ne može zaključiti da li su neto troškovi pružanja usluge odbijeni primjenom odgovarajućih odredbi Pravilnika o metodologiji proračuna neto troška pružanja i visini i načinu plaćanja naknade za finansiranje Univerzalnog servisa. Ovim Pravilnikom član 3 stav 2 je propisano da obračun neto troškova mora biti objektivan, proporcionalan, transparentan i nediskriminatoran, a uvidom u finansijske iskaze, ugovore i priložene fakture koje je dostavio Teleinfo.me Agencija je utvrdila da su sva nematerijalna navodna ulaganja istog predimenzionirana i nijesu u skladu sa ponudom na javnom konkursu .

Postupajući po rješenju Ministarstva UP II br. 052-01-15/16-13 od 20.11.2014. godine, Agencija je donijela ovo rješenje postupajući po svim primejdbama Upravnog suda i primjedbama Ministarstva.

Budući da je utvrđeno da nijesu dati razlozi za primjenu člana 57 stav 2 i 7 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl.list CG“, br. 50/08) i da u tom dijelu nije dovoljno obrazloženo prethodno rješenje, stoga u ovom rješenju dajemo sljedeće razloge:

Članon 57 st. 1 propisano je: „Operator Univerzalnog servisa **ima pravo na naknadu neto troška, ukoliko mu obezbjeđivanje usluge**, u skladu sa obavezama iz čl. 53 i 55 ovog zakona, **predstavlja nepravedan teret i prouzrokuje neto troškove**“.

Upravo primjenom ove odredbe, Agencija je u postupku utvrdila, da Teleinfo.me ima nepravedan teret koji prouzrokuje neto troškove i usvojila je zahtjev za naknadu neto troška u iznosu od 165.257,00 €. Ukupan zahtjev Teleinfo.me iznosi 422.164,41 €.

Članon 57 st. 2 propisano je: „**Neto troškovi pružanja usluge predstavljaju razliku priraštaja ukupnog prihoda i ukupnog rashoda, koja je uzrokovana obavezama za pružanje usluga Univerzalnog servisa**“.

Članon 57 st. 6 propisano je: „**Agencija ili revizor ovlašćen od strane Agencije provjerava i odobrava računovodstvene iskaze i informacije**“ koje je shodno članu 57 stav 5 Zakona, operator Univerzalnog servisa dužan da dostavi uz zahtjev za naknadu, „**u protivnom, operator gubi pravo na naknadu po osnovu neto troška**“.

Agencija je u predmetnom postupku izvršila provjeru računovodstvenih iskaza i informacije koje je Teleinfo.me dostavio uz zahtjev za naknadu neto troška, tako su angažovani Reviko d.o.o. iz Podgorice za reviziju godišnjeg računa za 2011. godinu, Eurorev d.o.o. Podgorica za reviziju godišnjeg računa za 2011. godinu, sudski vještak Jovan Kasalica u cilju utvrđivanje tržišne vrijednosti softvera za Univerzalnu službu informacija, a od kompanije Kron d.o.o. Split, Agencija je tražila ponudu za izradu - razvoj informacionog sistema za Univerzalnu službu informacija.

Članon 57 st. 7 propisano je: „**Ako je operator Univerzalnog servisa bio izabran na javnom konkursu, Agencija prilikom provjeravanja uzima u obzir troškove pružanja usluge koju je je operator ponudio na javnom konkursu. Agencija uzima u obzir drukčije troškove od onih koje je na javnom konkursu ponudio pružalac, samo u slučaju** kada je došlo do promjene

uslova koji su uzimani u obzir kod javnog konkursa i **kada pružalac, objektivno transparentno, dokaže opravdanost tih odstupanja.** Agencija objavljuje rezultate obračuna troškova i rezultate revizije podataka koje je dostavio vršilac univerzalne usluge“.

Agencije smatra da stav 6 i stav 7 člana 57, nesumnjivo utvrđuju pravo Agencije, da provjerava podatke koje je Teleinfo.me dostavio uz zahtjev za naknadu neto troška. Nesumnjivo je takođe, da izuzetno Agencija ima pravo da prizna drukčije - veće troškove od onih koje je na javnom konkursu ponudio pružalac, samo u slučaju kada je došlo do promjene uslova koji su uzimani u obzir kod javnog konkursa i kada pružalac, objektivno transparentno, dokaže opravdanost tih odstupanja.

U vezi sa pitanjem mogućnosti Agencije, da vrši naknadnu procjenu softvera i njegovog održavanja, jer je žalba Teleinfo.me na zaključak Agencije od 17.07.2012. godine o angažovanju vještaka odbijena odbijena, kao i sa pitanjem da nijesu dati razlozi za primjenu člana 57 st. 2 i 7 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija daje sljedeće razloge:

Agencija je raspisala javni konkurs za izbor operatora za Univerzalni imenik i Univerzalnu službu informacija. Na javnom konkursu je kao najpovoljnija izabrana ponuda MCA d.o.o. Maribor zavedena u Agenciji pod brojem 0102-5112/1. U predmetnoj ponudi je navedeno da će neto trošak (gubitak) za 2011. godinu, iznositi 124.435,00 €, a da će u periodu od 2012. do 2015. privredno društvo osnovano u Crnoj Gori Teleinfo.me poslovati sa dobitkom. Takođe je u ponudi precizirano da će za novo preduzeće biti opredijeljeno 140.000,00 € osnivačkog kapitala za nabavku opreme (hardver i softver), koje će u vidu beskamatnog kredita obezbijediti MCA, kao i iznos od 60.000,00 € za podršku tekućeg poslovanja. U iznos datog kredita već je uračunata minimalna kamatna stopa, u visini standardne kamatne stope poslovnih banaka u Republici Sloveniji. U poslovnim projekcijama novog preduzeća (Teleinfo.me) je predviđen rok otplate sredstava od 5 godina.

Budući da je Ugovorom o zakupu softvera, zaključenim između Teleinfo.me, kao zakupca, i Teletech iz Slovenije, kao zakupodavca, predviđeno u članu 4 da se Zakupac obavezuje da Zakupodavcu plaća zakupninu za korišćenje softvera iz stava 1 člana 1 tog ugovora, kao i izdavanje licence i usluge održavanja softvera prema sledećoj dinamici:

1. Zakupninu za korišćenje softvera u iznosu od 20.000,00 € u roku od 8 mjeseci od potpisivanja ovog ugovora;
2. Licencu za korišćenje softvera u višini 90.000,00 € za prvu godinu rada, u visini 60.000,00 € za drugu godinu rada, te u visini 30.000,00 € za svaku narednu godinu rada. Licencu za korišćenje softvera se plaćaju u roku od 8 mjeseci od svake započete godine rada od potpisivanja ovog ugovora.

To znači, 20.000,00 € jednokratno i 90.000,00 € u prvoj godini, što ukupno iznosi 110.000,00 € u prvoj godini, u drugoj godini 60.000,00 €, u trećoj, četvrtoj i petoj po 30.000,00 €, što ukupno iznosi 260.000,00 € za ukupno trajanje ugovora, odnosno za 5 godina, na koji period je na javnom konkursu MCA d.o.o. Maribor /Teleinfo.me izabran da obavlja usluge Univerzalne službe informacija i Univerzalnog imenika.

Dalje se u članu 7 ugovora kaže da će eventualne troškove nadogradnje softvera snositi zakupac, a da će nadogradnju vršiti zakupodavac kao stručno lice.

MCA d.o.o. Maribor je u ponudi Prilog br. 2 istakao: „Izjavljujemo, da smo poslovno, finansijski, kadrovski i tehnički osposobljeni za vršenje usluge iz predmetnog konkursa za koji se prijavljujemo i da za navedene podatke, njihovu ispravnost, istinitost i njihov prikaz poštenog i stvarnog stanja rada i poslovanja ponuđača kao i vjerodostojnost kopija

preuzimaju punu kaznenu i materijalnu odgovornost.“

Takođe u prilogu br. 3 ponuđač izjavljuje: „Potpisani ROBERT RAKOVIČ, kao zakoniti zastupnik ponuđača MCA d.o.o. Tržaška cesta 85, 2000 Maribor, Republika Slovenija **izjavljujem, da imamo kao ponuđači na predmetnom javnom konkursu za određivanje operatora Univerzalnog servisa za period od pet godina, tehnički osposobljen kadar sa stručnim znanjem i iskustvom na području elektronskih komunikacija i relevantnih usluga iz opsega usluga Univerzalnog servisa i u potpunosti prihvatamo uslove, kriterijume i ostale uslove iz konkursne dokumentacije“.**

Članom 6 Ugovora je propisano da po prestanku ugovora o zakupu, zakupac se obavezuje da vrati softver u stanju u kojem ga je i primio. U slučaju prepravki ili adaptacije isključuje se bilo kakva mogućnost sticanja svojinskih prava ili ovlašćenja po tom osnovu.

Budući da je javnim konkursom koji je raspisala Agencija, ponuđač MCA d.o.o. Maribor, ovlašćen da Univerzalni imenik i Univerzalnu službu informacija pruža u periodu od 5 godina, kao i da je u ponudi, koja je na konkursu izabrana kao najbolja, ponudio 140.000,00 € osnivačkog kapitala za nabavku opreme (hardver i softver), koje će u vidu beskamatnog kredita obezbijediti MCA, da je u ponudi takođe garantovao da će neto trošak (gubitak) za 2011. godinu iznositi 124.435,00 €, činjenica da je Teleinfo.me od Agencija na ime naknade neto troška za 2011. godinu tražio 422.164,41 €, kao i činjenica da njegov ukupni trošak po osnovu obezbjeđivanja softvera (bez hardvera), i to kroz zakup, a ne kupovinu softvera kao osnovnog sredstva što je bilo ponuđeno njihovom ponudom na javnom konkursu, iznosi 260.000,00 €, Agencija je ocijenila da je opravdano i u skladu sa članom 57 stav 7 Zakona o elektronskim komunikacijama da prilikom provjere i odobravanja računovodstvenih iskaza i informacija, koje je shodno članu 57 stav 5 Zakona, operator Univerzalnog servisa dužan da dostavi uz zahtjev za naknadu, uzme u obzir troškove pružanja usluge koju je je operator ponudio na javnom konkursu. Budući da Agencija nije ocijenila da je povećanje troškova, u odnosu na ponudu, opravdano, uzrokovano promjenom uslova koji su uzimani u obzir kod javnog konkursa, i da je nije ocijenila da je Teleinfo.me objektivno i transparentno dokazao opravdanost tih odstupanja, odlučila je da samo djelimično prizna trošak u iznosu od **165.257,00 €**.

Izjašnjenje Teleinfo.me, dato u prethodnom postupku, u skladu sa pravilima Zakona o opštem upravnom postupku, da je član 4 ugovora o zakupu softvera u skladu sa ponudom datom na konkursu, su neosnovani. Naime, ako je ponuđena ukupna cijena od 140.000,00 € za kupovinu hardvera i softvera, kao osnovnog sredstva, kao jednokratni trošak, to nije ekvivalent 110.000,00 € za zakup i licencu za korišćenje softvera koju Teleinfo.me treba da plati shodno predmetnom ugovoru samo za prvu godinu. Ne samo da predmetnim ugovorom Teleinfo.me nije obezbijedio vlasništvo nad softverom, odnosno da isti kao osnovno sredstvo predstavlja imovinu tog privrednog društva, što je bilo garantovano ponudom, već ukupna davanja po osnovu zakupa softvera iznose 260.000,00 €, što je takođe u suprotnosti sa ponudom.

Agencija je u provjeri i ocjeni opravdanosti računovodstvenih iskaza i informacija koje je dostavio Teleinfo.me, anagžovala nezavisne revizore u skladu sa članom 57 stav 6 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Agencija je upravo postupajući po primjedbama iz Rješenja Ministarstva UP II br. 052-01-47/4-12 od 05.11.2012. godine, kojim je usvojena žalba „Teleinfo.me“ d.o.o. Podgorica i poništeno Rješenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost br. 0402-1359/21 od 26.07.2012. godine, kojim je utvrđena obaveza naknade neto troška radi obezbjeđivanja usluge pružanja Univerzalne službe informacija za 2011. godinu i predmet vraćen na ponovni postupak, u

ponovnom postupku, o svom trošku obezbijedila novog revizora „Eurorev“ d.o.o. Podgorica, koji je takođe utvrdio da zahtjev Teleinfo.me nije osnovan u cjelosti.

U cilju utvrđivanja činjeničnog stanja Agencija je :

1. Dopisom br. 0402-1359/2 od 23.03.2012. godine, tražila od Teleinfo.me da dostavi podatke sa dokazima - ugovore i račune koji se odnose na troškove zakupnina, sajмова reklame i propagande jer zahtjev Teleinfo za naknadu neto troška nije sadržao računovodstvene iskaze. Teleinfo.me je dopisom br. 0102-1359/4 od 28.03.2012. godine dostavio Agenciji tražene podatke.
2. U skladu sa članom 57 stav 6 Zakona o elektronskim komunikacijama donijela zaključak br. 0102-1887/2 od 05.04.2012. godine o angažovanju Reviko d.o.o. iz Podgorice za reviziju godišnjeg računa za 2011. godinu operatora Univerzalnog servisa Teleinfo.me. Reviko je Agenciji dostavio Nalaz činjeničnog stanja u vezi provjere iznosa u Zahtjevu za naknadu neto troška operatora Univerzalnog servisa Teleinfo.me br. 0102-1887/3 od 16.05.2012. godine.
3. U cilju utvrđivanja vrijednosti softvera, na osnovu zaključka br. 0102-4180/1 od 17.07.2012. godine angažovala sudskog vještaka Jovana Kasalicu koji je dao Nalaz i mišljenje o istom br. 0102-4180/3 od 25.07.2012. godine u kojem konstatuje da je ponuda dobavljača Teletech d.o.o. urađena na osnovu dogovora između MCA d.o.o. i Teletecha, kao i da u dokumentaciji ne postoji specifikacija za nabavku softvera na osnovu koje bi se moglo utvrditi da li nabavljeni softver odgovara zahtjevima. Sudski vještak konstatuje da bi specifikacija za nabavku pomogla da se od drugih dobavljača dobije ponuda i da bi to bio jedini način da se dobije prava vrijednost softvera. Na kraju iznosi zaključak da je jedina prava vrijednost softvera ona koju isti ima na tržištu i sama procjena softvera bi se sastojala u nalaženju cijene softvera na tržištu.
4. U cilju utvrđivanje tržišne vrijednosti softvera za Univerzalnu službu informacija od kompanije Kron d.o.o. Split, tražila ponudu za izradu - razvoj informacionog sistema za Univerzalnu službu informacija jer je kompanija Kron d.o.o. specijalizovana za ovu vrstu softvera i ima brojne reference od kojih su neke i sa tržišta Crne Gore (npr. služba informacija Crnogorskog Telekom A.D. Podgorica, koja ima mnogo sofisticiranije potrebe od potreba Univerzalne službe informacija koju obezbjeđuje Teleinfo. Kron d.o.o. je dostavio Agenciji ponudu br. 0102-7152/2 od 24.12.2012. godine i dopunu iste br. 7152/3-2012. od 28.01.2013. godine u kojoj je ponuđena cijena za kompletan sistem (harder i softver) u iznosu od 46.440,00 €, od čega je za softver 21.520,00 € a za hardver 24.920,00 € (sve bez PDV-a). Uz cijenu je dat i garantni rok za materijalnu i programsku opremu od 12 mjeseci za sve sisteme. Nakon isteka garantnog roka kompanija Kron nudi sklapanje posebnog ugovora o daljem održavanju čija bi cijena bila cca 9% cijene opreme na godišnjem nivou, što za preostale četiri godine iznosi oko 16.720,00 €, tako da se dolazi do ukupne cijene u iznosu 63.160,00 €, koju je kompanija Kron ponudila za hardver, softver i održavanje. Kompanija Kron ponuđeni sistem za Univerzalnu službu informacija ne iznajmljuje već prodaje za navedenu cijenu. Sistem je baziran na vlastitom rješenju za softver, a za rad koristi standardne komponente za hardver koje je moguće kupiti na slobodnom tržištu.
5. U skladu sa članom 57 stav 6 Zakona o elektronskim komunikacijama donijela zaključak br. 0402-6908/4 od 28.12.2012. godine, o angažovanju nezavisni revizor Eurorev d.o.o. Podgorica za reviziju godišnjeg računa za 2011. godinu operatora Univerzalnog servisa

Teleinfo.me. Eurorev d.o.o. Podgorica je Agenciji dostavio Nalaz činjeničnog stanja u vezi provjere iznosa u Zahtjevu za naknadu neto troška operatora Univerzalnog servisa Teleinfo.me br. 0102-6908/5-2012 od 20.02.2013. godine, čiji je sastavni dio i nalaz sudskog vještaka dipl.el.ing. Ratka Vujovića o vrijednosti hardvera i softvera koje koristi Teleinfo.me za pružanje usluge Univerzalne službe informacija.

6. Postupajući u skladu sa članom 142 Zakona o opštem upravnom postupku Agencija je operatorima dostavljala nacrt rješenja za naknadu neto troška pružanja Univerzalnog servisa na izjašnjenje i održala usmene javne rasprave 03.07.2012. godine i 11.03.2013. godine. Tokom javnih rasprava Teleinfo.me je ostao pri svom zahtjevu za naknadu neto troška, dok su operatori koji su obveznici plaćanja naknade neto troška za pružanje Univerzalnog servisa navodili da su troškovi koje je Teleinfo.me prikazao kao neto trošak nastali u redovnom poslovanju i da Agencija nema osnova da ih prizna kao neto trošak za pružanje Univerzalnog servisa.

Teleinfo.me obavlja djelatnost od javnog interesa saglasno odredbi člana 23 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 50/08, 70/09, 49/10 i 32/11): „Izgradnja, održavanje, razvoj i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža i opreme sa pripadajućom infrastrukturom, kao i pružanje elektronskih komunikacionih usluga, upravljanje i korišćenje radio-frekvencijskog spektra, numeracije i adresa su djelatnosti od javnog interesa za Crnu Goru“.

Teleinfo.me se saglasno članu 58 st. 1 do 7 Zakona o elektronskim komunikacijama, finansira doprinosom čiji su obveznici svi operatori.

Teleinfo.me je shodno članu 2 stav 1 tačka 2 alineja 4 Zakona o javnim nabavkama privredno društvo koje vrši poslove od javnog interesa, nad čijim radom nadzor vrši državni organ tj. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i na koji se shodno navedenom primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Na osnovu navedenog Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost zaključuje da je Teleinfo.me obveznik Zakona o javnim nabavkama i da je softver i hardver za potrebe obavljanja djelatnosti Univerzalne službe informacija trebao da obezbijedi kroz postupak javne nabavke. Agencija je takođe zaključila da da bi trošak po osnovu nabavke softvera bio manji, da je isti nabavljen po proceduri koju propisuje Zakon o javnim nabavkama, a što je bila zakonska obaveza Teleinfo.me.

Teleinfo.me d.o.o. u proceduri izbora partnera za zakup softvera za potrebe Univerzalne službe informacija, nije raspisalo javni poziv za izbor najpovoljnijeg ponuđača, već je izbor napravljen neposrednom pogodbom sa preduzećem Teletech d.o.o. iz Maribora i na osnovu takve pogodbe je i sačinjen Ugovor o zakupu softvera br. 004/4 od 01.07.2011. godine. Na isti način je sklopljen i drugi ugovor „Pogodbo o prodaji in vzdrževanju programske opreme št.CBO-1105152“, br.005/u od 05.07.2011.godine između d.o.o.Teleinfo.me i d.o.o. CDE Nove Tehnologije Ljubljana na ime pomoći pri uvozu podataka, izradi novog interfejsa za izmjenu diferencijalnih podataka operatora i školovanje korisnika. Ukupni troškovi iz oba ugovora, odnosno troškovi za „USO službe imenika“ i softver kontakt centra COCOS CC 1188, iznose 602.400,00 € (bez PDV-a) za period od 5 godina.

Agencija je ocijenila da postoje neslaganja između ponude (140.000,00 € osnivačkog kapitala za nabavku opreme (hardver i softver)) i Ugovora o zakupu softvera (602.400,00 € bez PDV-a), što je suprotno članu 57 stav 7 Zakona o elektronskim komunikacijama. Agencija je takođe procijenila, da izbor ponuđača za kupovinu softvera i zakupa softvera za Univerzalnu službu informacija nije bio dovoljno transparentan, odnosno da se ugovorene cijene za kupovinu i zakup softvera ne mogu uzeti kao relevantne tržišne vrijednosti jer Teleinfo.me d.o.o. nije imao za cilj da omogući fer nadmetanje većeg broja specijalizovanih kompanija za razvoj softvera kojih i na teritoriji države

Crne Gore ima veći broj, već je izbor ograničio baš na preduzeća Teletech d.o.o. iz Maribora (sa kojima je povezan i drugim poslovnim angažmanima) i CDE Nove Tehnologije d.o.o. iz Ljubljane.

Imajući u vidu navedeno Agencija je kao relevantnu cijenu hardvera i softvera prihvatila iznos koji je preporučio nezavisni revizor Eurorev d.o.o. Podgorica na osnovu nalaza sudskog vještaka dipl.el.ing. Ratka Vujovića.

Razmatrajući sve naprijed navedene dokaze: izvještaje revizora Reviko d.o.o. Podgorica i Euroreva d.o.o. Podgorica, nalaze sudskih vještaka, ponudu Krona, izjašnjenja operatora pismenim putem i na javnim raspravama, Agencija je ocijenila da ima osnova da se odobri dio zahtjeva za naknadu neto troška Teleinfo.me u iznosu od 165.257,00 €, kao i da se ne odobri preostali dio zahtjeva za naknadu neto troška u iznosu od 256.907,41 €.

Troškovi koje je Agencija prihvatila kao opravdane za naknadu neto troška pružanja Univerzalnog servisa se odnose na:

- troškove zarada i naknada zarada i ostali lični rashodi u iznosu od **33.092,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 34.171,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji pojašnjava da treba priznati troškove bruto zarada u iznosu od 32.087,00 €, troškove upotrebe sopstvenog vozila u iznosu od 987,00 €, da se dnevnice priznaju u iznosu 18,00 € a ne u iznosu od 20,00 € kako je tražio Teleinfo.me, odnosno 20 % obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđenog Opštim kolektivnim ugovorom. Troškove ugovora o djelu u iznosu od 1.077,00 €, ne treba priznati jer se ugovorene usluge poklapaju sa uslugama reklame i propagande pruženim od strane „Mayer McCanna“.

- troškovi amortizacije i rezervisanja u iznosu od **5.727,00 €**.

Teleinfo.me je ukupne troškove amortizacije za 2011. godinu, tražio u iznosu od 3.613,00 €, a oni sadrže amortizaciju osnovnih sredstava u iznosu od 641,00 € i nematerijalnih ulaganja u iznosu od 2.972,00 €. Obračun nematerijalnih ulaganja je izvršen po stopi od 33 %, a osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrijednost COCOS contact center softvera sa licencama ukupne nabavne vrijednosti 21.455,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji obrazlaže da je Sudski vještak izvršio procjenu vrijednosti softvera i hardvera koje koristi Teleinfo.me, kao i troškove održavanja. Prema mišljenju vještaka, ukupna procijenjena vrijednost hardvera Operatora iznosi 23.536,00 €, softvera iznosi 32.400,00 €, a troškovi održavanja za cjelokupan period korišćenja iznose 20.064,00 €. Eurorev pojašnjava, da u okviru nematerijalnih ulaganja - softvera, treba uključiti i interfejs nabavljen od CDE nove tehnologije u vrijednosti od 8.663,00 €. Prema tome, vrijednost nematerijalnih ulaganja koju treba prihvatiti iznosi 41.063,00 € i amortizuje se u periodu trajanja licence Operatora (5 godina) po stopi od 20,34 % godišnje (100 / (5 god. x 60 mj. /59 mj)). Amortizaciju nematerijalnih ulaganja za 2011. godinu (5 mjeseci od vremena aktiviranja) treba priznati u iznosu od 3.480,00 €. Oprema koja se koristi treba biti amortizovana do 30.06.2016. godine, odnosno po stopi od 21,82 % (100 / (5 god. x 60 mj. /55 mj)) za hardverske komponente i 20,69 % (100 / (5 god. x 60 mj. /58 mj)) za dva notebooka. Ukupna amortizacija opreme, koja se obračunava od momenta aktiviranja, treba da se prizna u iznosu od 2.247,00 € (50,00 € za klime, 2.140,00 € za računarsku opremu i 57,00 € za notebook);

- troškovi zakupnine poslovnog prostora, platnog prometa, snimanja glasa govorne pošte i sajмова u iznosu od **7.995,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 7.995,00 €.

Agencija je priznala troškove u potpunosti jer je tako procijenjeno od strane revizora Euroreva, pri čemu su troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu 7.392,00 €, platnog prometa u iznosu od 418,00 €, snimanje glasa govorne pošte u iznosu od 100,00 € i sajмова u iznosu od 85,00 €;

- troškovi reklame u iznosu od **78.390,00 €**.

Teleinfo.me d.o.o. je tražio ovaj trošak u iznosu od 78.390,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji pojašnjava da se troškovi marketinga odnose na usluge izvršene od strane „Mayer McCanna” iz Ljubljane po računu br. 11-310-000035 od 14.12.2011. godine, za kampanju lansiranja 1180 u iznosu od 75.146,00 €. Navedenu kampanju čini više različitih aktivnosti: odnosi sa javnošću, facebook, bilbordi, baneri, kreativna zasnova kampanje, total media budget, produkcija TV telopa, oglasa, razglednica. Ugovaranje ovih usluga je izvršeno neposrednom pogodbom sa izvršiocem. Eurorev iznosi stav da je, obzirom da se radi o velikoj vrijednosti, trebalo sprovesti postupak na transparentan način, prikupljanjem ponuda i od strane drugih ponuđača. „MCA” je na strani 7. Ponude naveo da je „specijaliziran za digitalnu štampu velikog formata, gdje je glavni proizvod XXL štampa, štampa na ravnim materijalima, reklamni materijali, naljepnice svih veličina, web dizajn, kao i priprema, montaža i finiš za digitalnu štampu”. Takođe je navedeno da se Društvo bavi proizvodnjom kataloga i svjetske klase virtuelnih kataloga za renomirane firme kao što su „Neckermann”, „Quelle”, „Mercator”, „Mobitel” i druge. Na strani 8. Ponude navodi se i da je „MCA” „razvojno usmjereno preduzeće sa visokim stepenom znanja, kojeg primjenjujemo na području marketinga, distribucije i razvoja prodajne mreže”. Iz tih razloga Eurorev smatra da je veći dio usluga koje je fakturisao „Mayer McCann” trebao da izvrši „MCA”. Račun „Mayer McCanna” za nalepljive brojeve u iznosu od 3.000,00 €, za gore navedene usluge od istog dobavljača u iznosu od 75.146,00 € i ostale troškove reklame i propagande u iznosu od 244,00 €.

- troškovi premije osiguranja u iznosu od **16,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 285,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji obrazlaže da troškove premije osiguranja treba priznati u iznosu od 16,00 €, jer se faktura za osiguranje zaposlenih odnosi na period 28.12.2011. - 28.12.2012. godine, i predstavlja trošak 2012. godine, a faktura za osiguranje imovine, u iznosu od 191,00 €, na period 01.12.2011. - 01.12.2012. godine, tako da samo jedan mjesec predstavlja trošak 2011. godine.

- Troškovi izrade projekta analize tržišta u iznosu **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 15.000,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji obrazlaže da troškove izrade projekta analize tržišta u iznosu od 15.000,00 €, ne treba priznati jer su sadržani u ponudi „MCA”, Maribor na stranama 16. do 18. u okviru tačke 2. „Analiza tržišta, uključujući segmentaciju korisnika i

geografsku analizu" i tačke 3. „Analiza prednosti i nedostataka ponuđača na tržištu (SWOT analiza). Eurorev konstatuje, da elaborat koji prati ovu uslugu nije potpisan i ovjeren od strane izvršioca „Arteka" d.o.o., Podgorica, a isti je dostavljen „Teleinfu.me" tek u maju 2012. godine.

- Troškovi softvera u iznosu **556,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 21.246,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva koji obrazlaže da troškove softvera čine: pomoć pri uvozu podataka za mjesec decembar u iznosu od 6.100,00 €, izrada interfejsa za izmjenu diferencijalnih podataka operatera u iznosu od 8.663,00 €, školovanje korisnika u iznosu od 5.927,00 € i instalacija opreme u iznosu od 556,00 €. Eurorev ističe da od ovog iznosa treba priznati samo instalaciju opreme u iznosu od 556,00 €, dok za iznos od 8.663,00 € - izrada interfejsa treba povećati vrijednost nematerijalnog ulaganja - softvera i amortizovati ga u periodu trajanja djelatnosti operatora Univerzalnog servisa Teleinfo.me. Eurorev pojašnjava da se pomoć pri uvozu podataka i školovanje kadrova ne može prihvatiti jer u ponudi „MCA" piše da su: „Većina zaposlenih osposobljeni i obučeni kod proizvođača opreme i softvera, što se odnosi i na izvršnog direktora i vođu cjeline, koji su uvijek ažurni i upoznati u pogledu najnovijih tehničkih i softverskih inovacija na polju multimedijalnih interaktivnih sadržaja i internet tehnologije. To znanje i iskustvo prenose na sve operatere u obliku internih treninga, jer se samo tako može cijeli tim stalno poboljšavati". Takođe se navodi da svaki zaposleni mora imati znanje informatike i stranih jezika i da po zapošljavanju obavi interno osposobljavanje;

- troškovi održavanja softvera u iznosu od **599,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 30.924,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da troškove održavanja softvera čine održavanje softvera „USO službe imenika" u iznosu od 30.000,00 € (5.000,00 € mjesečno), održavanje softvera „COCOS kontakt centra" za decembar u iznosu od 350,00 € i ostali troškovi održavanja u iznosu od 574,00 €. Eurorev obrazlaže da sudski vještak navodi da se za održavanje kompletnog sistema podrazumijeva garantni rok od 12 mjeseci, pa prema tome, troškove održavanja u iznosu od 30.000,00 € ne treba priznati. Održavanje klima uređaja u iznosu od 325,00 € ne treba prihvatiti, zato što je čišćenje i opravka klima uređaja izvršeno u avgustu 2011. godine, a iste su nabavljene u julu 2011. godine i podrazumijeva da su klime bile u garantnom roku. Troškove održavanja softvera „COCOS kontakt centra" za decembar u iznosu od 350,00 € i ostale troškove održavanja u iznosu od 249,00 € priznati su u cjelosti.

- ostali nematerijalni troškovi u iznosu od **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 210,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da ne treba priznati troškove takse u iznosu od 100,00 €, jer nijesu izvršene u svrhu obavljanja djelatnosti, već su uplaćeni Nacionalnoj turističkoj organizaciji, kao i iznos od 110,00 € jer se odnose na gorivo za automobile i opravku vozila, a koje Društvo ne posjeduje, kao i druge izdatke koji nijesu u svrhu obavljanja djelatnosti.

- troškove kancelarijskog materijala, knjigovodstvenih usluga, PTT-a i interneta, izrade loga firme, naknade za ISDN priključak, upisa u registar operetora, špediterskih usluga, električne

energije, opremanja poslovnog prostora i ostalo, u iznosu od **13.929,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 13.929,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da ove troškove treba priznati u cjelosti. Ovi troškovi se odnose na kancelarijski materijal u iznosu od 3.175,00 €, knjigovodstvene usluge u iznosu od 2.303,00 €, PTT-a i interneta u iznosu od 1.174,00 €, izrade loga firme u iznosu od 1.800,00 €, naknade za ISDN priključak u iznosu od 1.800,00 €, upisa u registar operetora u iznosu od 1.325,00 €, špediterskih usluga u iznosu od 500,00 €, električne energije u iznosu od 301,00 € opremanja poslovnog prostora i ostalo u iznosu od 1.551,00 €;

- finansijski rashodi odnosno troškovi kamata u iznosu od **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 2.183,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da ove troškove treba priznati jer u ponudi „MCA”, Maribor stoji da je „za novo preduzeće predviđeno 140.000,00 € osnivačkog kapitala za nabavku opreme (hardver i softver), koje će u vidu besamatnog kredita obezbijediti „MCA”, kao i iznos od 60.000,00 € finansijskih sredstava za podršku tekućeg poslovanja”

- obračun razumne stope dobiti i obračun stope povraćaja angažovanog kapitala u iznosu od **28.812,00 €**.

Teleinfo.me je tražio naknadu neto troška u iznosu od 62.468,00 € kao obračun razumne profitne stope i 31.089,00 € kao obračun stope povraćaja angažovanog kapitala.

Agencija je uvažila stav Euroreva da se ne mogu priznati obje stope, koje se propisuju Pravilnikom o metodologiji proračuna neto troška pružanja i visini i načinu plaćanja naknade za finansiranje Univerzalnog servisa član 4 stav 2 tačka 3, jer bi to značilo dupliranje izdataka, već se može primijeniti jedna od ove dvije stope (npr. trošak amortizacije se nadoknađuje kroz Zahtjev za naknadu neto troška. Primjena stope povraćaja angažovanog kapitala na vrijednost aktive „Teleinfo.me” bi značila da se za obračunati iznos dobijen primjenom ove stope ponovo nadoknađuje dio troškova amortizacije). Eurorev iznosi stav da treba da se prizna obračun razumne profitne stope, kao odnos dobiti prije oporezivanja i poslovnih prihoda, na osnovu profitnih stopa koju su u 2011. godini ostvarili ostali operatori na tržištu Crne Gore. Ova stopa za 2011. godinu iznosi 20,5357 %. Dobijena je kao odnos zbira dobiti prije oporezivanja Crnogorskog Telekom i Telenora umanjenog za gubitak Mtela i njihovih poslovnih prihoda. Naime u bilansu uspjeha Telenora poslovni prihod iznosi 80.320.819,00 €, a dobitak prije oporezivanja 31.698.776,00 €. Crnogorski Telekom je u svom bilansu uspjeha prikazao poslovni prihod u iznosu od 117.347.815,00 €, a dobitak prije oporezivanja 18.545.694,00 €. U Izvještaju revizije Mtela iskazan je poslovni prihod u iznosu od 43.579.016,00 €, a gubitak u iznosu od 702.634,00 €. Sabiranjem ovih vrijednosti dobijamo da je ukupan prihod sva tri operatora 241.247.650,00 €, a dobitak prije oporezivanja 49.541.836 €. Stavljanjem u odnos ovih vrijednosti dobićemo gore navedenu stopu.

- troškovi zakupnine softvera u iznosu od **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 110.000,00 €

Agencija je uvažila stav Euroreva da je softver osnovno sredstvo koje će se, kao

nematerijalna ulaganja, amortizovati do 30.06.2016. godine.

- troškovi izrade plana marketinga i izrade strategije razvoja službe davanja informacija u iznosu od **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 10.000,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da troškove izrade plana marketinga u iznosu od 6.500,00 €, ne treba priznati jer su već sadržani u ponudi „MCA”, Maribor na stranama 18. i 19. u okviru tačke 4. „Plan marketinga za uslugu iz opsega Univerzalnog servisa za koju se konkuriše”. U Ugovoru br. 012/4 koji je zaključen 21.11.2011. godine sa „Artekom” piše da će se ugovoreni poslovi (izrada plana marketinga, strategije razvoja službe davanja informacija i analiza tržišta) izvršiti počev od 21.11.2011. godine, zaključno sa 25.12.2011. godine, dok u elaboratima stoji da su nacrti prezentovani Naručiocu u julu i oktobru 2011. godine, dakle mnogo prije zaključenja samog Ugovora, što bi značilo da je „Artek” vršio poslove prije potpisivanja ugovora. Takođe, elaborat koji prati ovu uslugu nije potpisan i ovjeren od strane izvršioca „Arteka” i dostavljen je „Teleinfo.me” u maju 2012. godine. Dodatni razlog za tvrdnju Euroreva je i činjenica da je na dnu strana elaborata „Analiza tržišta telekomunikacionih preduzeća i njihovih marketing aktivnosti i plana marketinga” upisano 07/2012. Isto se može reći i za „Strategiju razvoja službe davanja informacija”, u iznosu od 3.500,00 € tako da se ovi troškovi u ukupnom iznosu od 10.000,00 € ne mogu prihvatiti.

- troškovi reprezentacije u iznosu od **0,00 €**.

Teleinfo.me je tražio 661,00 €.

Agencija je uvažila stav Euroreva da troškove reprezentacije u iznosu od 661,00 € ne treba priznati jer nisu nastali u svrhu obavljanja djelatnosti za koje je Društvo registrovano.

Teleinfo.me je imalo prihoda u 2011. godini u iznosu od **3.859,00 €** koje treba odbiti od zbiru odobrenih iznosa po osnovu naknade neto troškova.

Teleinfo.me navodi u svom zahtjevu za naknadu neto troška da nije imalo prihoda u 2011. godini.

Agencija je uvažila stav Euroreva da je Teleinfo.me ostvario prihod u 2011. godini, uvidom u računovodstvenu dokumentaciju Teleinfo.me - račun br. 001/2012 od 13.02.2012. godine, te da je u decembru 2011. godine ukupno realizovano 25.724 poziva, što pomnoženo sa cijenom od 0,15 € po pozivu daje prihod u iznosu od 3.859,00 €, tako da za ovaj iznos treba umanjiti zahtijevanu naknadu za 2011. godinu.

Sve gore navedeno potvrđuje da je Teleinfo.me mogao obezbijediti pružanje Univerzalnog servisa sa mnogo manjim troškovima od onih prikazanih u Zahtjevu za naknadu neto troška. Agencija je shodno svemu gore navedenom ocijenila da operator Univerzalnog servisa Teleinfo.me ima pravo na naknadu neto troškova iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja jer mu predstavljaju nepravedan teret, kao i da nema pravo na naknadu neto troškova iz stava 2 dispozitiva ovog rješenja jer su neopravdani.

Shodno iznijetom, Agencija je uvažila ocjenu revizora da se troškovi Univerzalnog servisa u iznosu od 165.257,00 €, kako to stoji u tački 1 dispozitiva ovog rješenja, priznaju operatoru Univerzalne službe informacija za 2011. godinu, te da se shodno iznijetom obrazloženju ne prihvate ostali

troškovi traženi od strane operatora Teleinfo.me iznosu od 256.907,41 €, koji su navedeni u tački 2 dispozitiva ovog rješenja.

Članom 58 Zakona je predviđeno da se naknade neto troškova obezbjeđuju doprinosom čiji su obveznici svi operatori, da visinu doprinosa i način plaćanja za pojedinog obveznika određuje Agencija, proporcionalno udjelu njegovog prihoda od pružanja javnih komunikacionih mreža, odnosno usluga, u prihodu sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori i da obveznici svoj doprinos plaćaju neposredno pružaocu Univerzalnog servisa, u visini i rokovima koje rješenjem odredi Agencija.

Obveznici su dužni da uplate rješenjem određene im iznose, neposredno pružaocu Univerzalnog servisa, proporcionalno udjelu njihovog prihoda od pružanja javnih komunikacionih mreža, odnosno usluga, u sektoru elektronskih komunikacija u Crnoj Gori. Rješenjem određeni iznosi za pojedine obveznike se dobijaju tako što se ukupan prihod sektora elektronskih komunikacija koji iznosi 258.579.513,20 €, pomnoži sa procentualnim učešćem prihoda pojedinog obveznika u ukupnom prihodu sektora elektronskih komunikacija.

Agencija je utvrdila da su obveznici naknade neto troška Univerzalnog servisa već platili iznose utvrđene tačkom 3 dispozitiva rješenja br. 0402-6908/12-2012 od 19.03.2013. godine, u iznosu od 165.257,00 €, te stoga nije naložena ponovna uplata niti potreba za dostavom dokaza o uplati.

Žalba ne odlaže izvršenje Rješenja, shodno članu 19 stav 7 Zakona o elektronskim komunikacijama.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU:

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu za informaciono društvo i telekomunikacije u roku 15 dana od dostave ovog Rješenja.

PREDŠEDNIK SAVJETA

